

SIVISTYSLAUTAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa.

Varhaiskasvatukseen lasten määrä on pitkällä aikavälillä pudonnut syntyvyyden laskun myötä. Sivistyslautakunta hyväksyi elokuussa 2024 varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman, joka huomioi lapsimäärän pienenemisen ja suunnitelman mukaisesti tehtiin päätös Linturinteen ryhmäperhepäiväkodin sulkemisesta elokuussa 2025.

Myös esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä on maltillisesti laskenut. Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmassa linjattiin, että 2027 arvioidaan uudelleen esiopetuksen tarkoituksenmukainen järjestämistapa ja -paikka. Reagoiminen pienenvään palvelutarpeeseen tukee osaltaan kuntastrategian mukaista tasapainoista kuntataloutta. Lähivuosien syntyvyys/muuttoliike tulee vaikuttamaan siihen, millaiseen ratkaisuun päädytään.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on käynnistetty koulukiusaamista ehkäisevä ja yhteisöllisyyttä lisäävän R-metodin käyttöönotto. Kuortaneen yhteiskoulun urheiluluokalla on ennätysellisesti 26 oppilasta.

Lukiolaisten määrä on noussut ja siihen on reagoitu aloittamalla lukion laajennustyöt. Kunnanvaltuusto on lokakuussa 2024 hyväksynyt lukion kehittämissuunnitelman, jossa tavoitteeksi asetettiin että 2030 mennessä lukion opiskelijamäärä olisi 350. Suunnitelman mukaisesti kunnanhallitus päätti painonnoston ottamisesta lukion uudeksi lajiksi elokuussa 2025.

Nuorisovaltuuston aloitteessa 2022 kunnassa käynnistettiin vanhan Alvarin piha-alueen (myöhemmin nimeksi muuttui hallintokortteli) suunnitteluprosessi. Kunnanhallitus hyväksyi alueen kehittämissuunnitelman maaliskuussa 2024 ja sen ensimmäinen osa (liikenneturvallisuuden parantaminen) toteutettiin elo-syyskuussa 2024. Tällä toimenpiteellä parannettiin erityisesti Alvarin koulun koulumatkaliikennettä.

Vapaa-aikatoimen rooli kunnan elinvoimaisuuden sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja viihtyvyyden edistäjänä on erittäin tärkeä. Vapaa-aikapalvelut ovat tuottaneet toimintaa kuntastrategian mukaisesti laajasti kaikenikäisille kuntalaisille pyrkien vastaamaan esitettyihin toiveisiin. Kirkkorannan ja museon alueelle toteutettiin lapsille ja lapsiperheille suunnattu tarinallinen ja selkokielineen kulttuuripolku, jonka avajaisia vietetään 5/2025. Vapaa-aikapalveluiden asukasraati kokoontui viisi kertaa ja raadin ideoima Kulttuuria kellon ympäri -tapahtuma toteutettiin 10.10.2024.

Sivistyksen toimiala kehittää palveluitaan myös erilaisten hankkeiden avulla. Varhaiskasvatuksessa on käynnistetty hanke tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi ja lukiossa oppimisen tuen kehittämisen hanke. Vapaa-aikatoimi on jatkanut koulunuorisotyö- ja Suomen malli hanketta ja kirjasto on jatkanut yhteistyötä Eepos –hankkeiden kanssa.

SIVISTYSHALLINTO

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Sivistyshallinnon toimintakulujen ylityksen suurin selittäjä on ICT-kulujen nousu (sis. mm ohjelmistot ja lisenssit).

Tavoitteet vuodelle 2024

Huolehditaan tasapainoisesta kuntataloudesta seuraamalla talousarvion toteutumista tulosalueiden esimiesten kanssa yhteistyössä.

Mittari: Talousarviossa pysyminen ja nopea reagointi poikkeamiin.

Tavoitetaso: Sivistyslautakunta pysyy asettamissaan tavoitteissa.

Toteutuma: **Kokonaisuudessaan sivistyslautakunta on koulukuljetuskustannuksia lukuunottamatta pysynyt sille asetetuissa tavoitteissa. Osassa tulosalueita määrärahoja on jäänyt myös käyttämättä.**

Huolehditaan tasapainoisesta kuntataloudesta seuraamalla yksikköhintojen kehitystä

Mittari: Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat.

Tavoitetaso: Yksikköhinnat eivät kasva vuoden 2023 tasoon verrattuna.

Toteutuma: **Varhaiskasvatuksen kulut (e/hoitopäivä, päiväkotiki ja ryhmiki) ovat kasvaneet 9%, apiki kulut (e/päivä) 5%, esiopetuksen kulut 25% (e/oppilasi) ja perusopetuksen kulut 9% (e/oppilasi). Lukion kulut ovat pienentyneet 1% (e/opiskeliki).**

PERUSKOULUPALVELUT

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Peruskoulupalveluiden toimintatuottojen ylityksen suurin selittäjä on kotikuntakorvausten toteutuminen arvioitua suurempana.

Tavoitteet vuodelle 2024

Kiinnitetään erityistä huomiota lasten ja nuorten hyvinvointiin (koulujen omat ja kouluterveyskyselyn havainnot) sekä suvaitsevaisuuden lisäämiseen.

Mittari: Koulukiusaamista seurataan säännöllisesti (kouluterveyskysely ja koulujen omat säännölliset kyselyt) jokaisessa koulussa ja siihen puututaan tarvittaessa. Positiivinen pedagogiikka tulee osaksi perusopetusta.

Tavoitetaso: Koulukiusaaminen vähenee ja hyvinvointi lisääntyy. (kouluterveyskysely ja koulujen omat säännölliset kyselyt)

Toteutuma: **2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä mutta koulujen omien kyselyjen mukaan koulukiusaaminen ei ole lisääntynyt. Hyvinvoinnin lisäämiseksi esi- ja perusopetuksessa on aloitettu yhteisöllisyyttä lisäävää ja hyvinvointia kasvattavaa R-metodin käyttöönotto.**

Panostetaan henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin.

Mittari: Henkilöstö on pysyvää ja työhön sitoutunutta.

Tavoitetaso: Kaikissa tehtävissä on pätevä henkilö.

Toteutuma: **Kaikissa toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa on pätevä henkilö.**

Kiinnitetään erityistä huomiota työn houkuttelevuuteen.

Mittari: Päteviä hakijoita vähintään yksi jokaiseen avoimeen työsuhteeseen

Tavoitetaso: 100%

Toteutuma: **70% oli pätevä hakija. Asiaan vaikutti suuresti, miten paljon aikaa rekrytoinnille jäi ja missä kohtaa lukuvuotta paikka voitiin asettaa avoimeksi.**

LUKIOKOULUTUSPALVELUT

Tavoitteet vuodelle 2024

Huolehditaan yhteistyössä teknisen lautakunnan ja Kuortaneen asuntojen kanssa siitä, että lukiolaisille on riittävästi opetustiloja sekä asuntoja.

Mittari: Petipaikkojen ja opetustilojen riittävyys

Tavoitetaso: Otetaan käyttöön uusia opetustiloja ja petipaikkojen määrä kasvaa.

Toteutuma: **Lukion laajentaminen on aloitettu. Aloituspaikkojen määrässä otettiin huomioon asuntojen riittävyys.**

Lukiota kehitetään jatkuvasti

Mittari: Lukion kehittämissuunnitelman valmistuminen ja sen mukaisten toimenpiteiden aloittaminen.

Tavoitetaso: Kehittämissuunnitelma valmistuu ja sen mukaiset toimenpiteet aloitetaan.

Toteutuma: **Lukion kehittämissuunnitelma on valmistunut.**

Kiinnitetään erityistä huomiota opiskelijoiden yhteisöllisyyden tunteeseen, koettuun hyvinvointiin sekä terveellisiin elintapoihin.

Mittari: Kouluterveyskyselyn ja lukion oman kyselyn tulokset paranevat.

Tavoitetaso: Opiskelijoiden yhteisöllisyyden tunne ja koettu hyvinvointi paranevat ja nuuskan käyttö vähenee.

Toteutuma: **2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä. Hyvinvoinnin lisäämiseksi lukiossa aloitettiin yhteisöllisyyttä lisäävän ja hyvinvointia kasvattavan R-metodin käyttöönotto. Asumisen ohjaamiseen on panostettu edellisiä lukuvuosia enemmän.**

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintatuotot toteutuivat avioitua suurempana, koska Etelä-Pohjanmaan Hyvinvointialueelta laskutettavia palveluita toteutettiin arvioitua enemmän.

Toimintakulut alittuivat koska pienenevästä asiakasmäärästä johtuen henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoon (esim. lounaat) kului arvioitua vähemmän eikä myöskään lasten kotihoidon tukea käytetty niin paljon kuin arvioitiin (tähän vaikuttaa alhainen syntyvyys ja perheiden tekemän valinnat).

Tavoitteet vuodelle 2024

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttaminen ja sen arviointi.

Mittari: Asiakastytyväisyyskysely

Tavoitetaso: Asiakkaat kokevat varhaiskasvatuksen laadukkaaksi, turvalliseksi ja lapsilleen sopivaksi vähintään arvosanalla 4 (vastaukset asteikolla 1-5).

Toteuma: **Toteuma 4,4**

Taataan laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut

Mittari: Henkilökunnan pätevyys ja riittävä resurssointi.

Tavoitetaso: Aluehallintoviraston tekemät kyselyt.

Toteuma: **Kyselyt eivät ole kohdistuneet Kuortaneen kuntaan.**

Päivitetään varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys ja rekrytointisuunnitelma vastaamaan syntyvyudessa tapahtunutta laskua. Suunnitelman päivittämisellä varmistetaan laadukas varhaiskasvatus sekä palvelujen oikeanlainen resurssointi.

Mittari: Suunnitelma valmistelu.

Tavoitetaso: Suunnitelma valmistuu.

Toteuma: **Suunnitelma on valmistunut.**

VAPAA-AIKAPALVELUT

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (muutos +/- 10 000€ ja +/-5% verrattuna 2024 talousarvioon):

Vapaa-aikapalveluissa hankkeet eivät ole toteutuneet niin laajasti kun arvioitiin ja se vaikuttaa sekä toimintatuottoihin että toimintakuluihin.

Tavoitteet vuodelle 2024

Kirjaston houkuttelevuuden mittaaminen tunnuslukuna lainaus/asukas.

Mittari: Vuoden 2023 luku.

Tavoitetaso: Tunnusluku pysyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Toteutuma: **-0,25 % (2023 15,85 %, 2024 15,60 %)**

Tehdään yhteistyötä koulujen kanssa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi (Kaiku) esimerkiksi nuorisokonsertin järjestämisellä.

Mittari: Kouluterveyskyselyn tulokset

Tavoitetaso: Kiusaaminen vähenee

Toteutuma: **Konsertti järjestetty 8.5.2024, kaikki koulut osallistuivat. 2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä, mutta koulujen omien kyselyjen mukaan koulukiusaaminen ei ole lisääntynyt.**

Lisätään ja kehitetään nuorille suunnattua toimintaa ja kokoontumispaikkoja esimerkiksi tekemällä yhteistyötä teknisen toimen ja perusopetuksen kanssa Alvarin vanhan koulun piha-alueen suunnitelman tekemiseksi.

Mittari: Kouluterveyskyselyn tulokset

Tavoitetaso: Tyytyväisyys lisääntyy

Toteutuma: **2024 ei ole toteutettu valtakunnallista kouluterveyskyselyä. Suunnitelma vanhan Alvarin koulun piha-alueen kehittämisestä on valmistunut.**

Ohjaamon kävijämäärän ja asiantuntijaverkoston kasvattaminen entisestään.

Mittari: Vuoden 2023 kävijä- ja asiantuntijamäärät.

Tavoitetaso: Suurempi kävijämäärä ja laajempi asiantuntijaverkosto.

Toteutuma: **Asiantuntijaverkosto on kasvanut ja myös kävijämäärä on kasvanut huomioituna kaikki ohjaamon toiminta.**

Toteutetaan tarinallinen ja selkokielineen lapsille ja lapsiperheille suunnattu kulttuuripolku museon ja kirkkorannan alueelle

Mittari: Kulttuuripolun valmistuminen

Tavoitetaso: Kulttuuripolku valmistuu

Toteutuma: **Kulttuuripolku on valmis ja asennettu.**

Tarjotaan kohdennettuja liikkumisryhmiä (mm. seuratoiminnan ulkopuolella olevat lapset ja nuoret, ikäihmiset, painonhallintaa tarvitsevat, työttömät)

Mittari: Toteutuneet ryhmät

Tavoitetaso: Saadaan toteutumaan kohdennettuja liikkumisryhmiä

Toteutuma: **Ryhmiä on ollut eri ikäisille, lapsille ja nuorille (uimakoulut, lajikokeilutapahtumat, tiimiytymispäivät), kaikki nuoret ja aikuiset (jatkuvat avoimet crosstraining & spinning-ryhmät) sekä ikäihmiset (konkarijumppa). Lisäksi kohdennettu elintapaohjaus saatiin alulle.**

